

Landschappelijke inrichting Jagtclusterallee, verkenning van waarden en kansen

April 2017

INHOUD

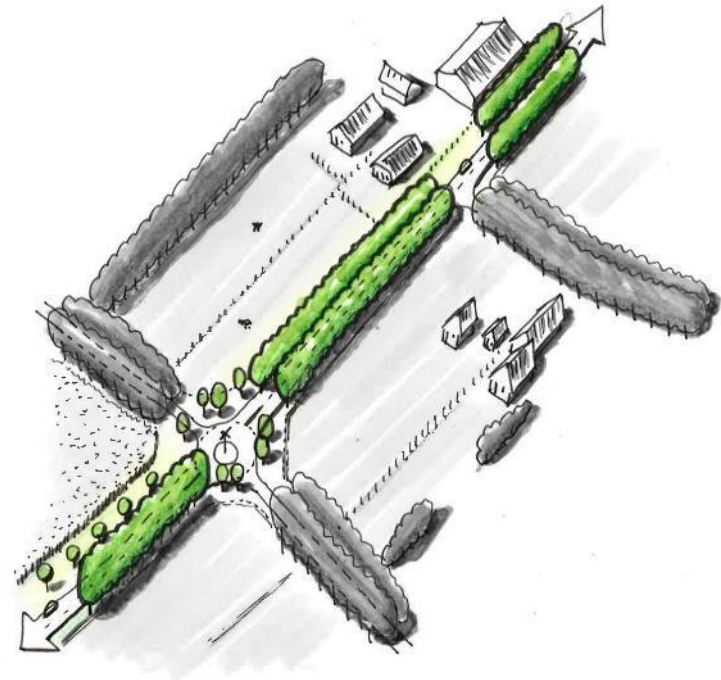
- 0 Vraag gemeente

Verkenning waarden en beleid

- 1 Erfgoed
- 2 Beleving
- 3 Natuur
- 4 Beheer
- 5 Landschapsbeleid

Kansen

- 6 Visie en ambitie
- 7 Uitwerking 80
- 8 Uitwerking 60
- 9 Binnen de bebouwde kom

De 'allee' is bijzonder in het landschap

0 Vraag gemeente

- Advies voorliggende varianten over landschappelijke inpassing/compensatie (kansen), locatie bomen en boomsoorten
- Afstemming partijen

1 Erfgoed

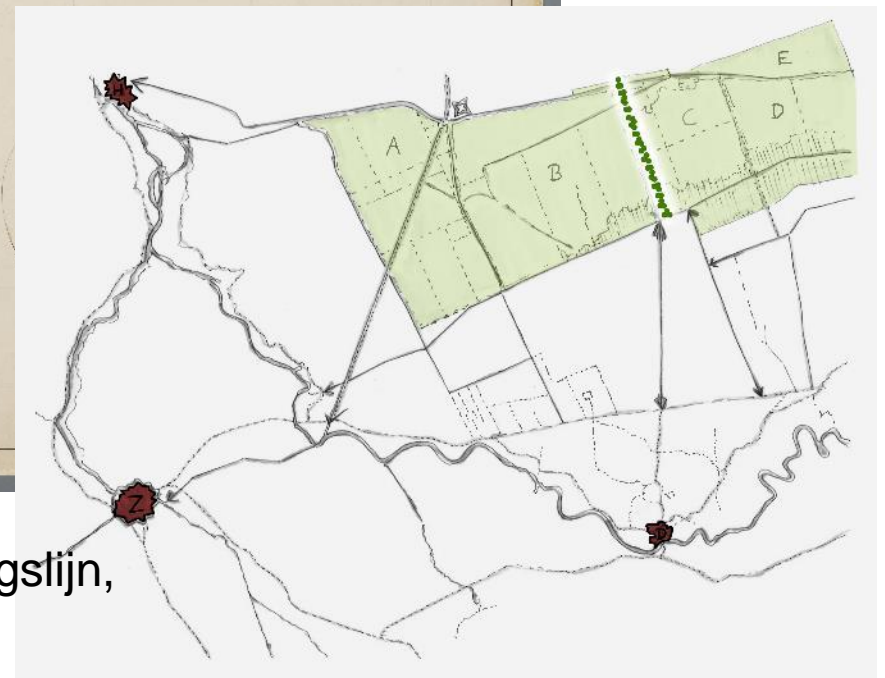
- Ligging in het landschap
- Ontginningslijn op zichzelf
- Profiel

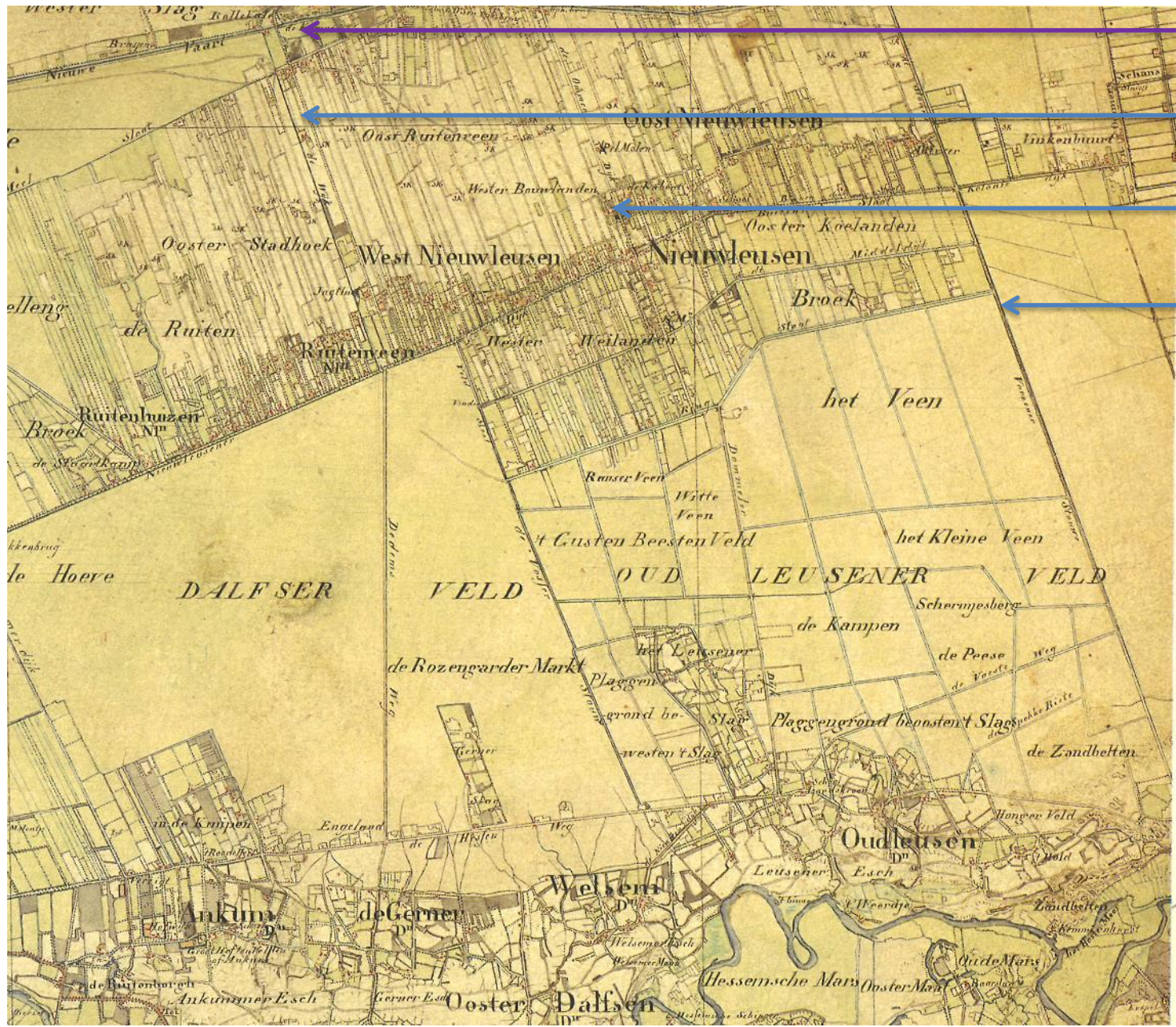
Allee in huidige landschap

ALLEE

Veenontginningslandschap

Allee is een doorgaande ontginningslijn,

Rollecate

Jagtlusterallee

Ommerdijk

De Stouwe

1850

1850

Jagtlusterallee is 'door de tijd' beplant aan twee zijden in tegenstelling tot de andere twee ontginningslijnen

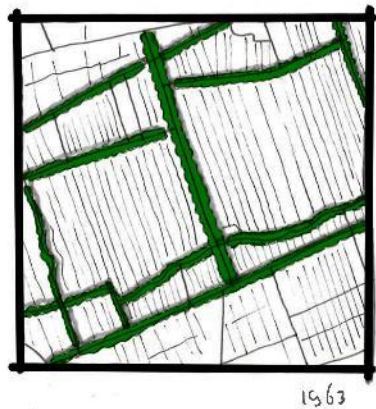
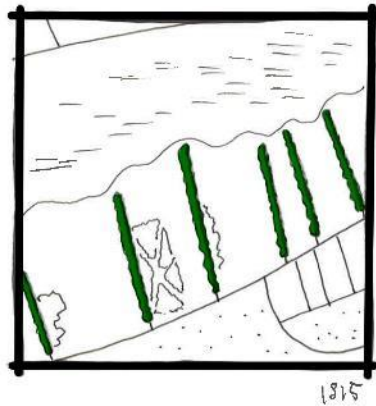
1900

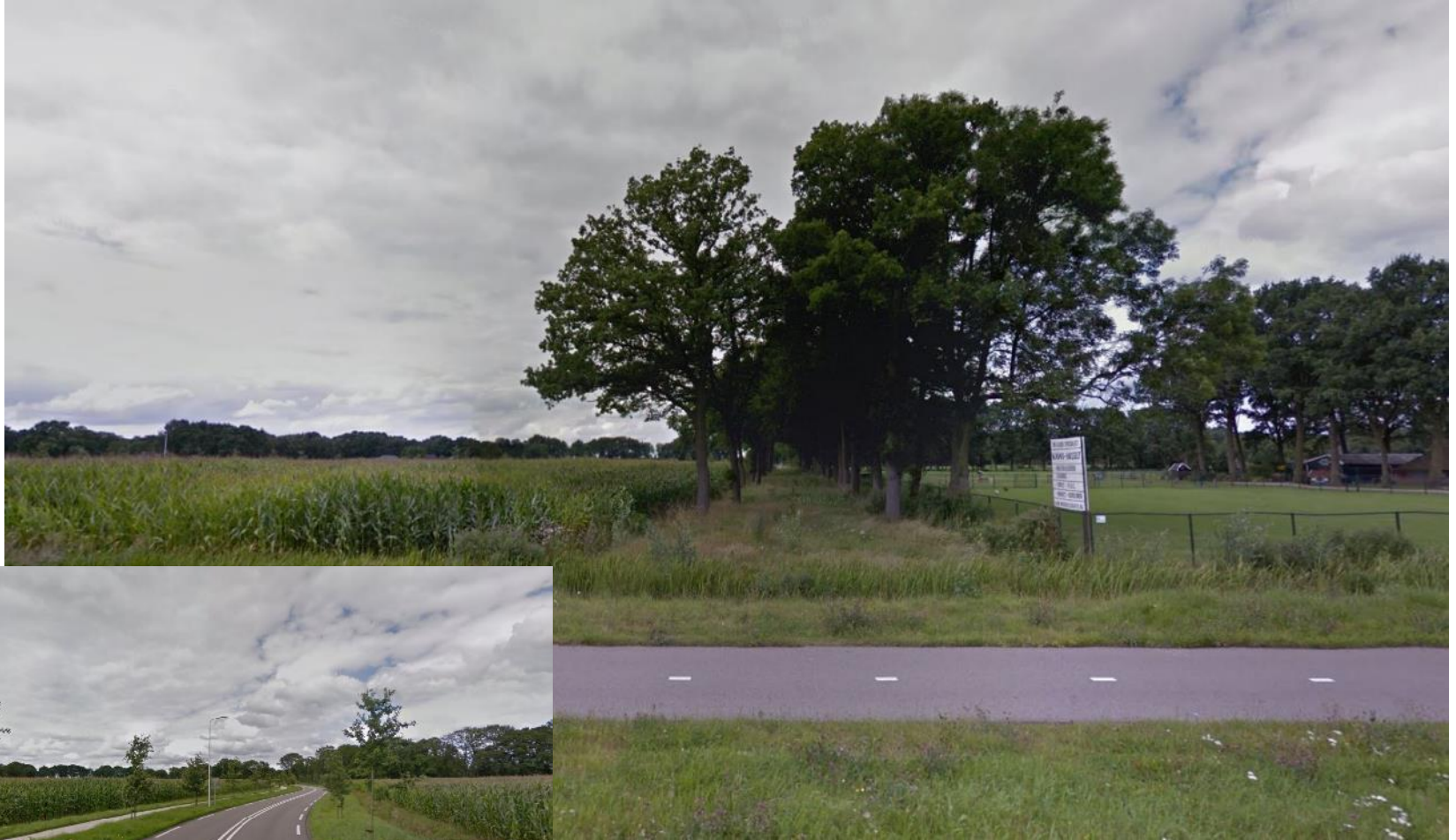

1963

Vanaf 1850 een 'laan' in een leeg landschap,
nu minder onderscheidend door andere
aanplant langs wegen

Ontwikkelingen in belijning

Ontwikkelingen in profiel

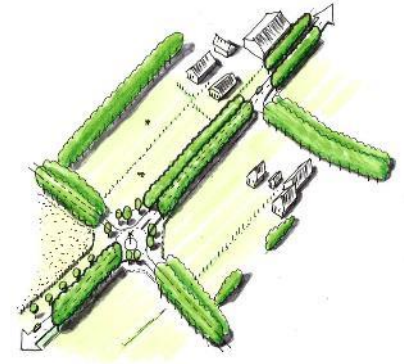

Ontwikkelingen in profiel

Waarden erfgoed

- één van de belangrijke historische ontginningslijnen noord-zuid
- Markant beplant profiel met bomen aan twee zijden vanaf 1850
(niet in symmetrie, combinatie van soorten, door jonge aanplant behoed kenmerk)

Aantasting waarden

- Minder markant als oude lijn noord-zuidlijn door andere beplante wegen (noord-zuid en oost-west)
- Continuïteit 'laan' door verkeerskundige ingrepen minder zichtbaar
(rotonde, bebouwde kom)

2 Beleving

Waarden statige laan, amerikaans eiken geven kleur, onder gesloten bladerdak door open landschap (gevoel van beschutting), aangenaam, optische versmalling

3 Natuur

Waarden

- Laan is een waardevolle drager/geleider in het open gebied voor flora en fauna
- Bomen binden stikstof
- Inlandse eiken zijn ecologisch gezien meer waardevol dan de Amerikaanse eiken, Amerikaanse eiken kleuren 'mooi' in het najaar
- Holtes in Amerikaanse eiken

4 Beheer

- De bermen zijn smal, beperkte ruimte voor wortels bomen en ecologisch beheer
- Geen optimaal biotoop voor bomen met de verkeersbewegingen en uitlaatgassen
- Profiel bestaat uit twee soorten eiken die een verschillende mate van groei kennen:
  - inlandse eiken zijn duurzamer dan Amerikaanse eiken
  - tijdig een keuze maken ten behoeve van behoud duurzaamste soort, anders mogelijk minder optimale kroonvorming bij duurzame soort (achterstand na kap)
- Bomen inlands goede conditie – Amerikaans minder goede conditie:
  - levensverwachting inlands 0 -70 jaar
  - levensverwachting Amerikaans 0 – 30 jaar

Aandachtspunten

- Geen verdere aantasting wortels ivm stabiliteit
- Kappen inlands, dan amerikaanse eiken snel achteruit
- Bij kap amerikaanse eiken herstellen de kronen van de inlandse in ongeveer 10 jaar
- Inlandse eiken 'binnenzijde laan' kunnen worden gekapt, herplant in de 'gaten' van de rij is mogelijk
- Bij ecologisch bermbeheer met kruidenmengsels moeten goede afspraken worden gemaakt met aanwonenden, duidelijke scheiding prive en wegberm met sloot of struweel
- Aanplant van fruitbomen, groepen met bv zachter berk, els en lijsterbes vragen veel extra onderhoud, veel handwerk waardoor mogelijk gevaarlijke situaties ontstaan (dichtbij rijbaan)

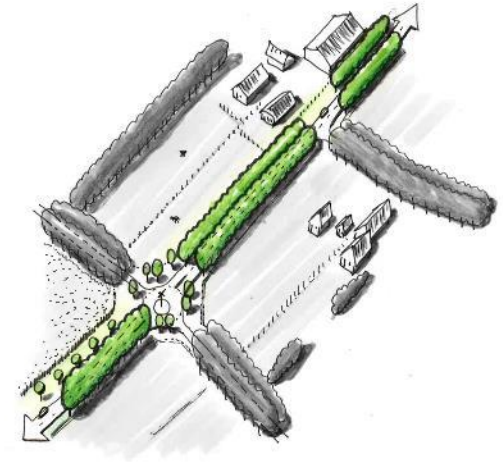
5 Landschapsbeleid

- Veenontginning, ambities beleid:
  - Versterken kavelstructuur met singels en houtwallen: accent noordzuid
  - Onderbeplanting onder bomenrijen langs wegen verwijderen voor herstel openheid/beleving vergezichten haaks op ontginningsbasis
  - In en langswatergangen zonder elsensingels inzet op natuurlijke inrichting (oever en watervegetatie)
  - Behoud openheid landschap ten behoeve van weidevogels* geen inzet weidevogels in dit gebied, voor dit gedeelte niet relevant

Kansen

6 Visie en ambitie

- Koester de ‘allee’ door eigen aanblik/sfeer onderscheidend van andere noord-zuid lijnen:
  - binnen en buiten de bebouwde kom
  - stevig groen profiel (bomen zonder ondergroei)
  - entree noord Rollecate
- Optimaliseer de natuurwaarden in het profiel:
  - bermen
  - boomsoorten
  - slootprofiel
- Benadruk het continue karakter: verkeerskundige ingrepen ondergeschikt in profiel en belijning
- Ontwerp met het oog op de lange termijn, uitvoer gefaseerd naar eindbeeld

Beleving 60 en 80

Jagtlusterallee: 'rijden in het landschap'

N348 Lemelerveld-Raalte: 'rijden van A naar B, meer snelheid'

Meer variatie boomsoorten

els, berk, lijsterbes, berk, eik,
iep, beuk

Natuurbermen, Honey Highway

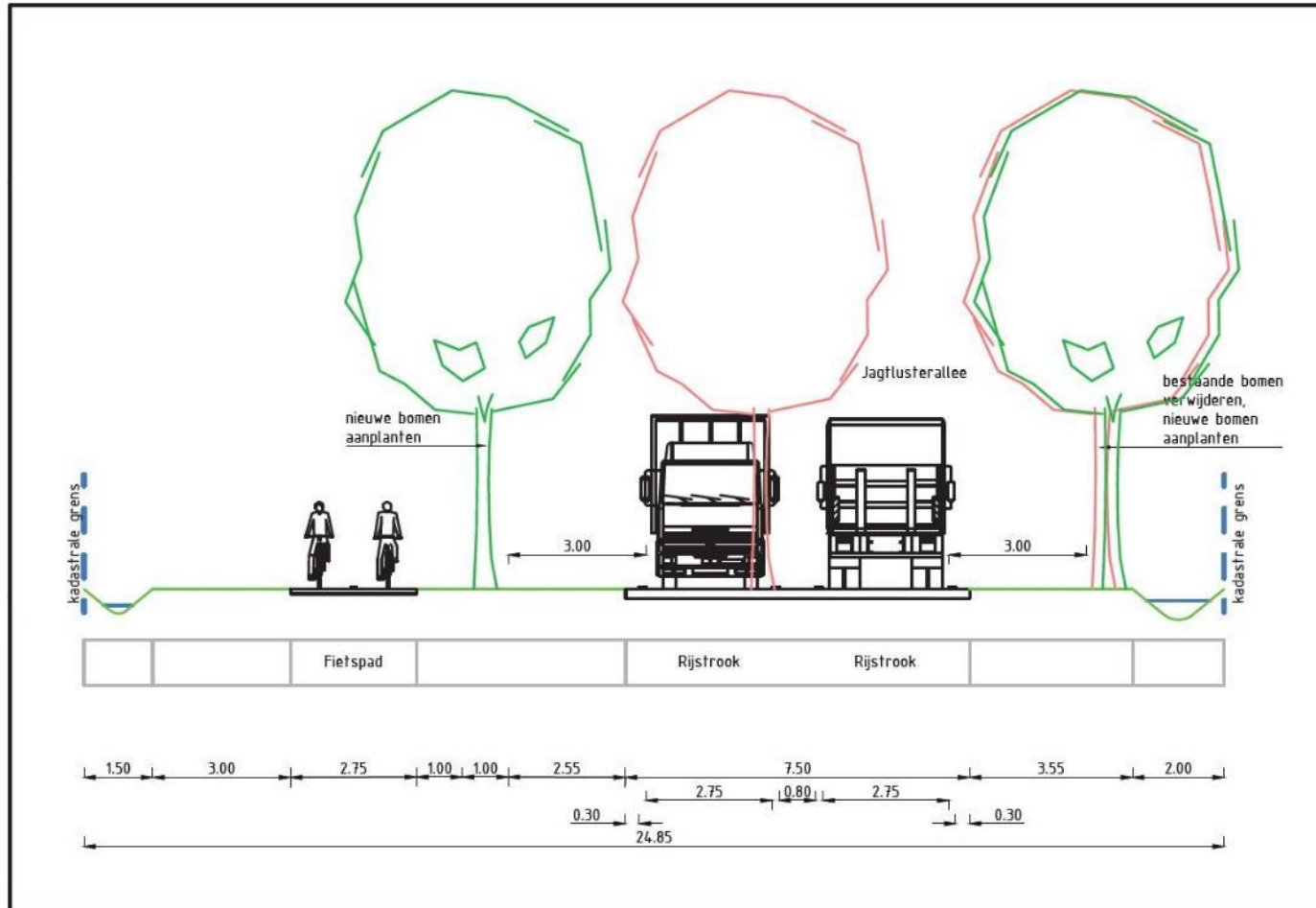

Continue lijn benadrukken

incidenten ondergeschikt maken

7 Uitwerking 80

- 80 +
  - royaal profiel voor bomen (duurzaam en optimaal beheer)
  - nieuwe boomsoorten voor natuur, gelijke kroon/groei
  - fietspad onder bomenrij
  - natuurbermen langs fietspad
- 80 -
  - aantasting erfgoedwaarde, belevingswaarde en natuurwaarde
  - profiel binnen en buiten bebouwde kom is niet gelijk (continuïteit)
  - geen sloot tussen fietspad en weg

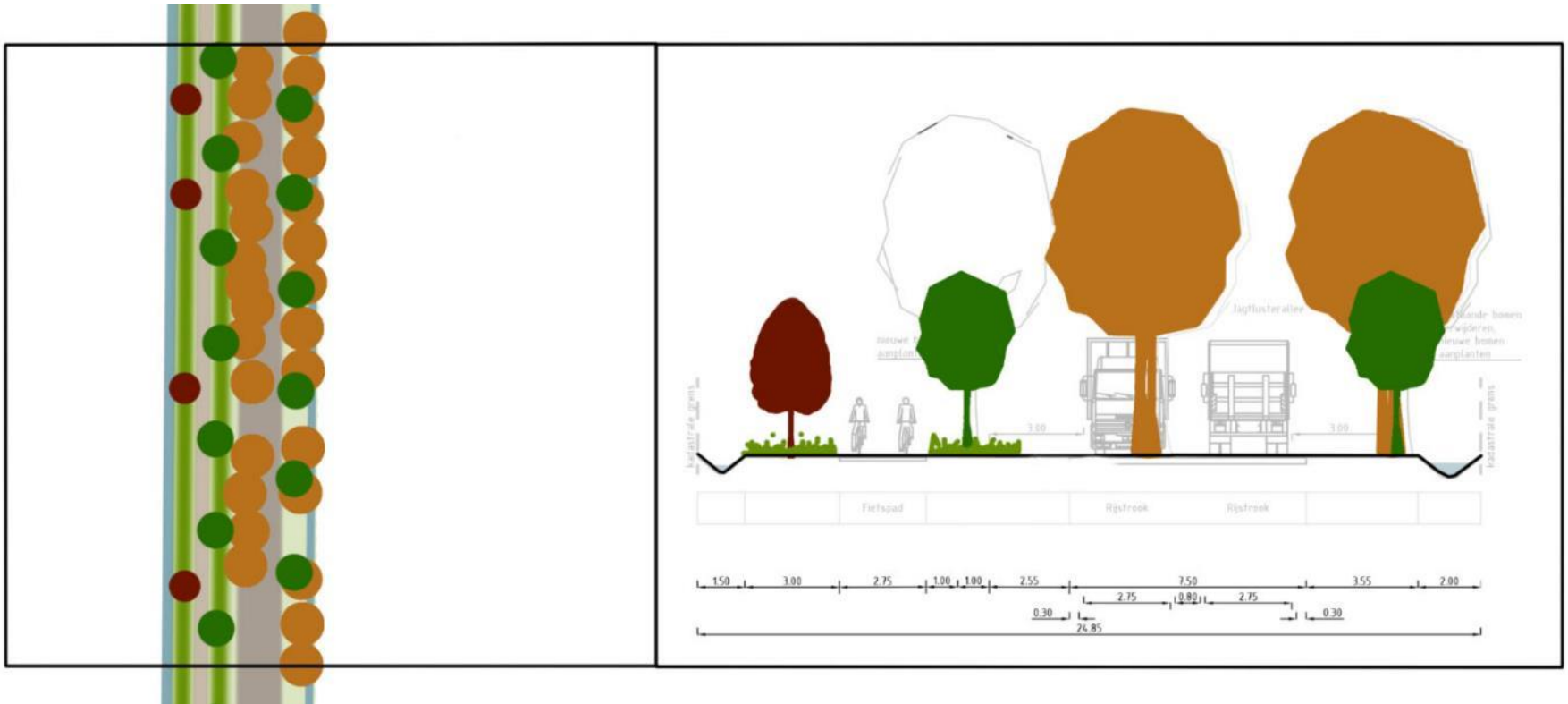
Variant 80 beginfase na kap

Kappen en aanplant nieuwe eik:

- boomsoorten beide zijden inlandse eik * (iep en beuk zijn als soorten ook mogelijk voor laanaanplant)

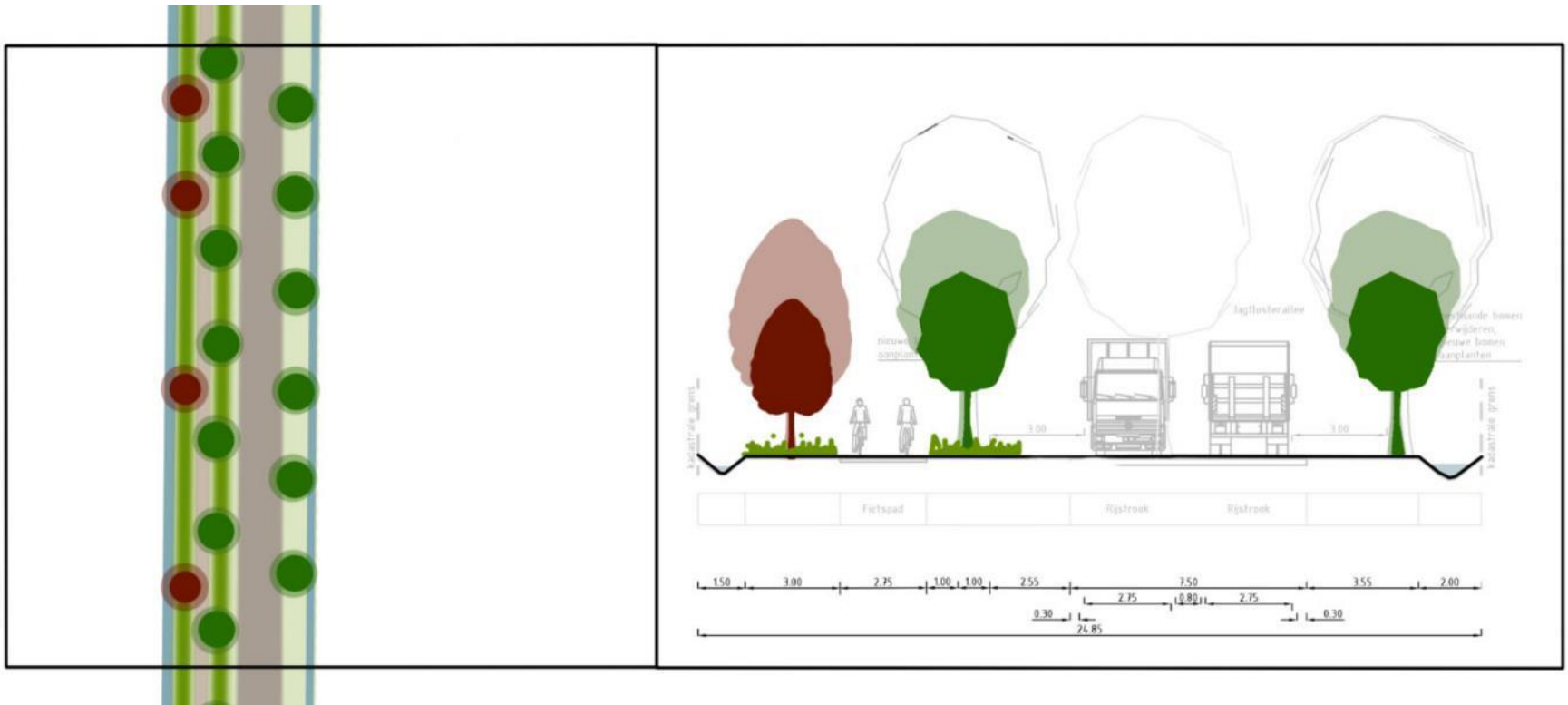
Variant 80 beginfase na kap

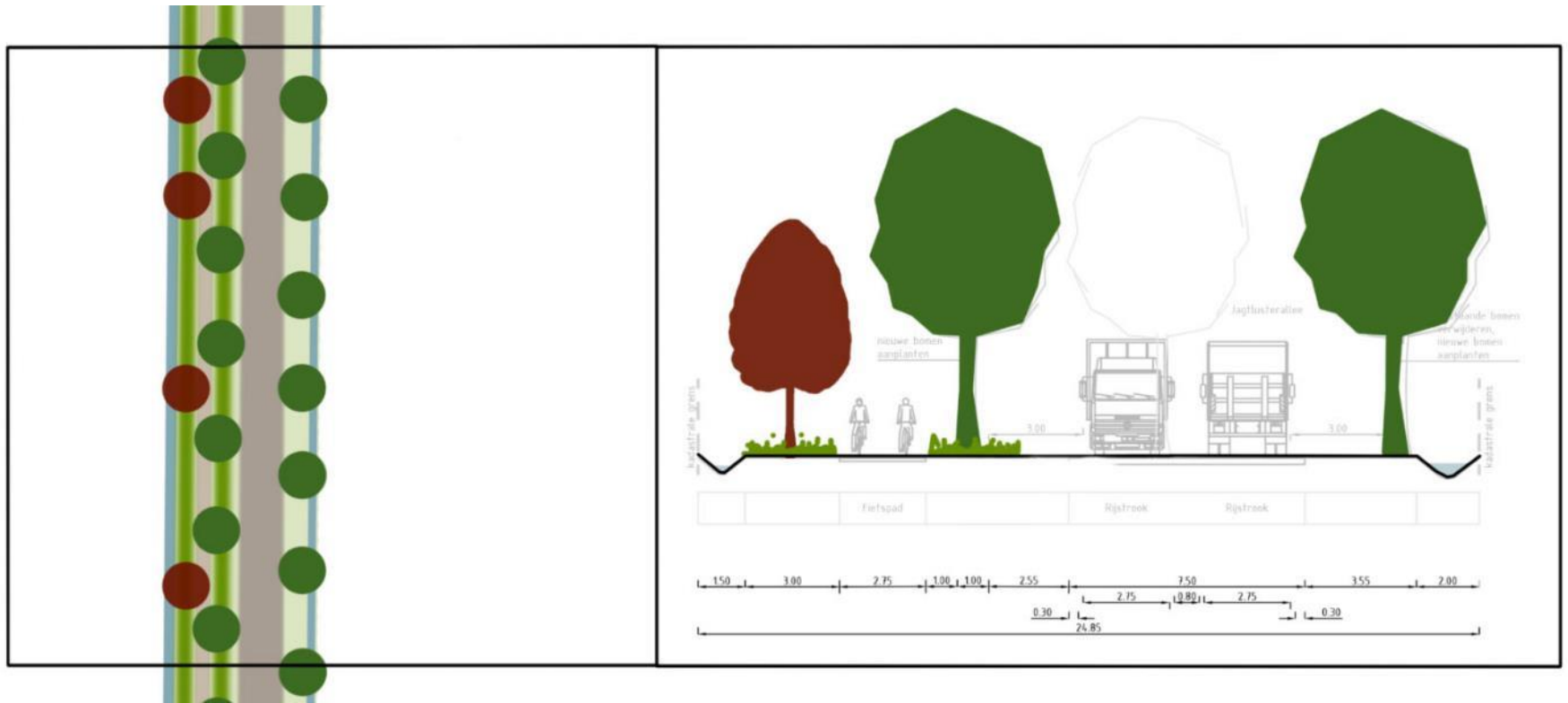
Profielverbetering:

- zaaimengsel langs fietspad beide zijden
- derde bomenrij langs fietspad (berk, els, lijstereiken, beuk)

Variant 80 groeifase

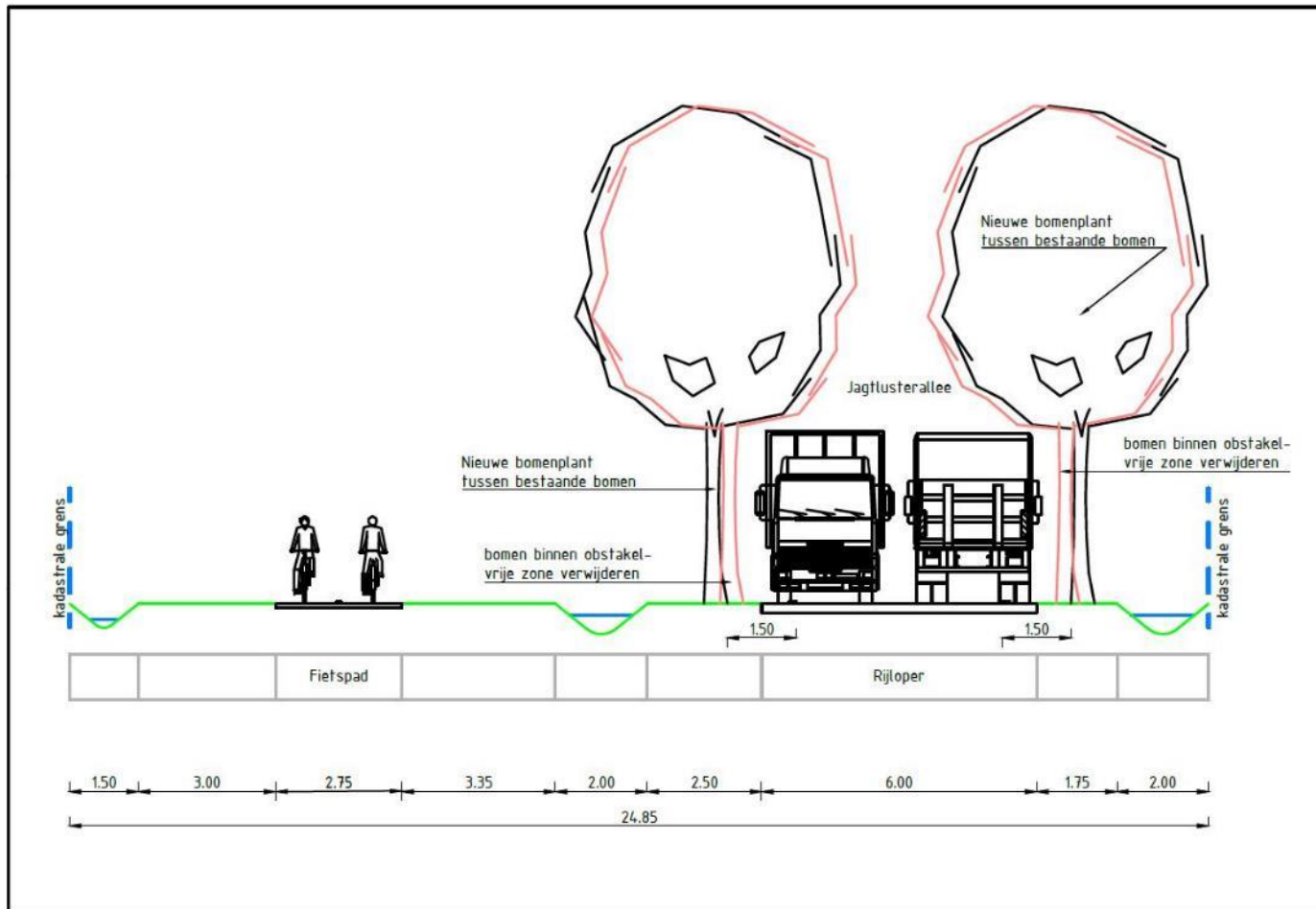

Variant 80 eindfase

Beheer en onderhoud duurzaam profiel

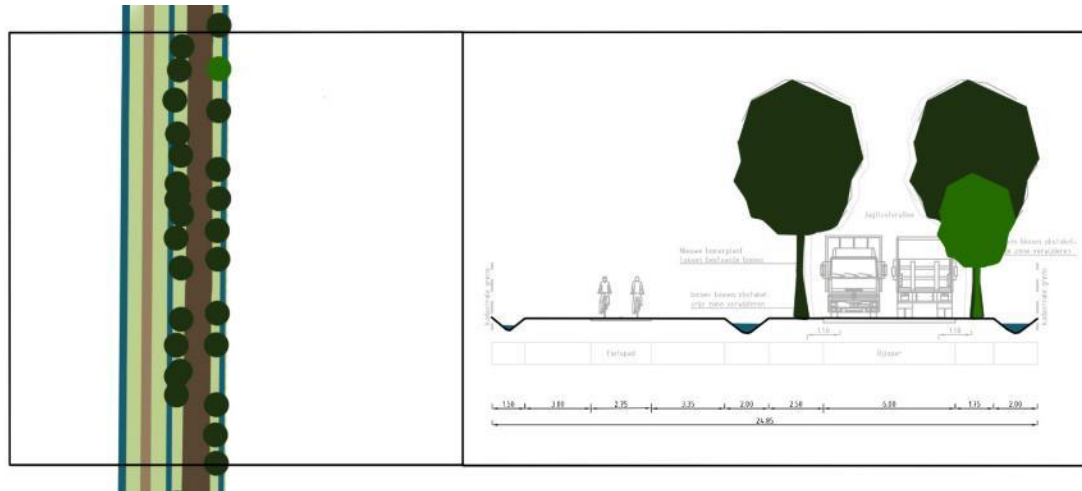
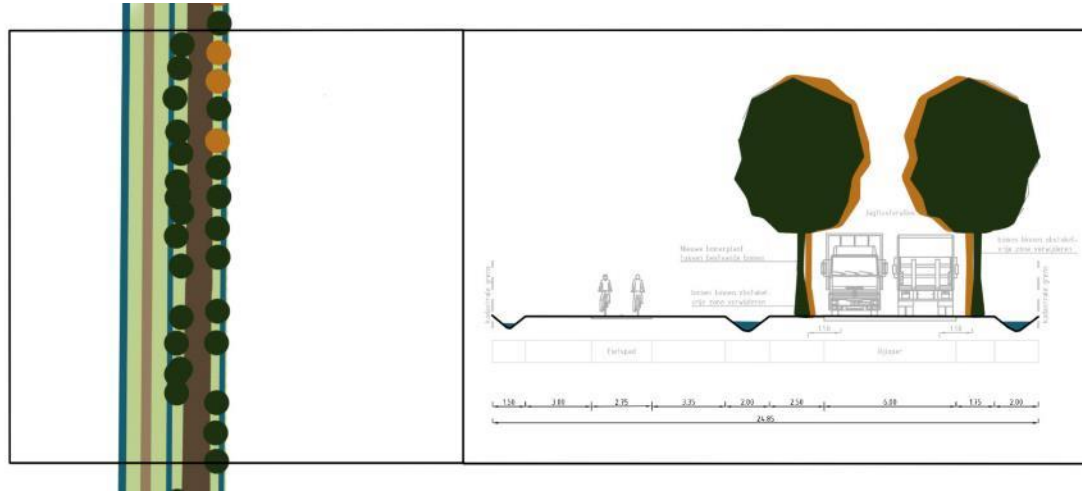
8 Uitwerking 60

- 60 +
  - behoud waarden erfgoed, beleving en natuur
  - behoud sloot tussen weg en fietspad
  - binnen en buiten de kom gelijkend smal profiel
  - incidenteel kap en herplant bomen
- 60 -
  - smalle bermen bij rijweg, negatief voor bomen
  - fietspad ligt los van de allee (kan verbeterd worden door verspreide aanplant 'derde rij': zie variant 60+ groeimodel)
  - combi inlands en amerikaans (kroongroei niet gelijk, tijdig keuze maken)
  - smal profiel is ruimtelijk kwetsbaar voor verkeerskundige ingrepen (kan verbeterd worden door verspreide aanplant 'derde rij': zie variant 60+ groeimodel)

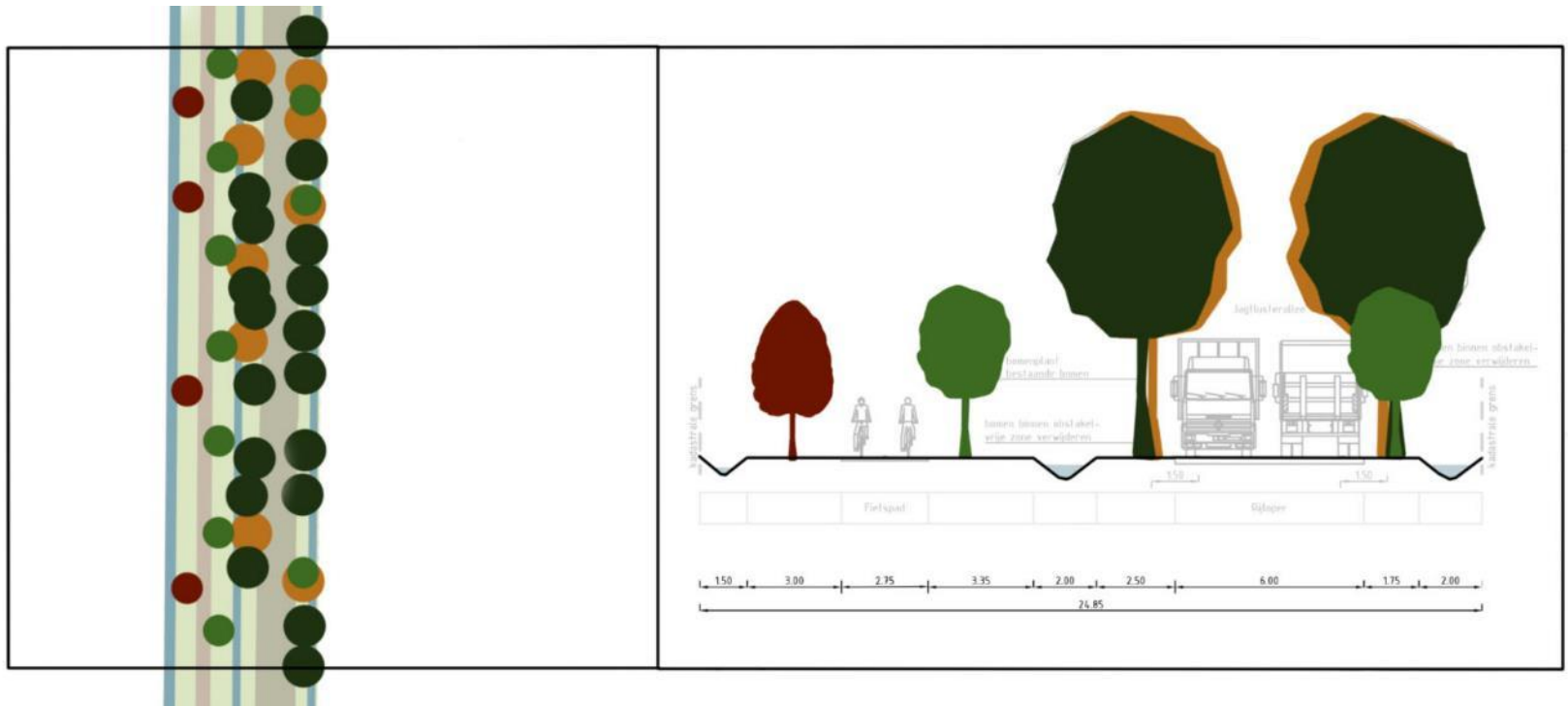

60 incidenteel kap en herplant

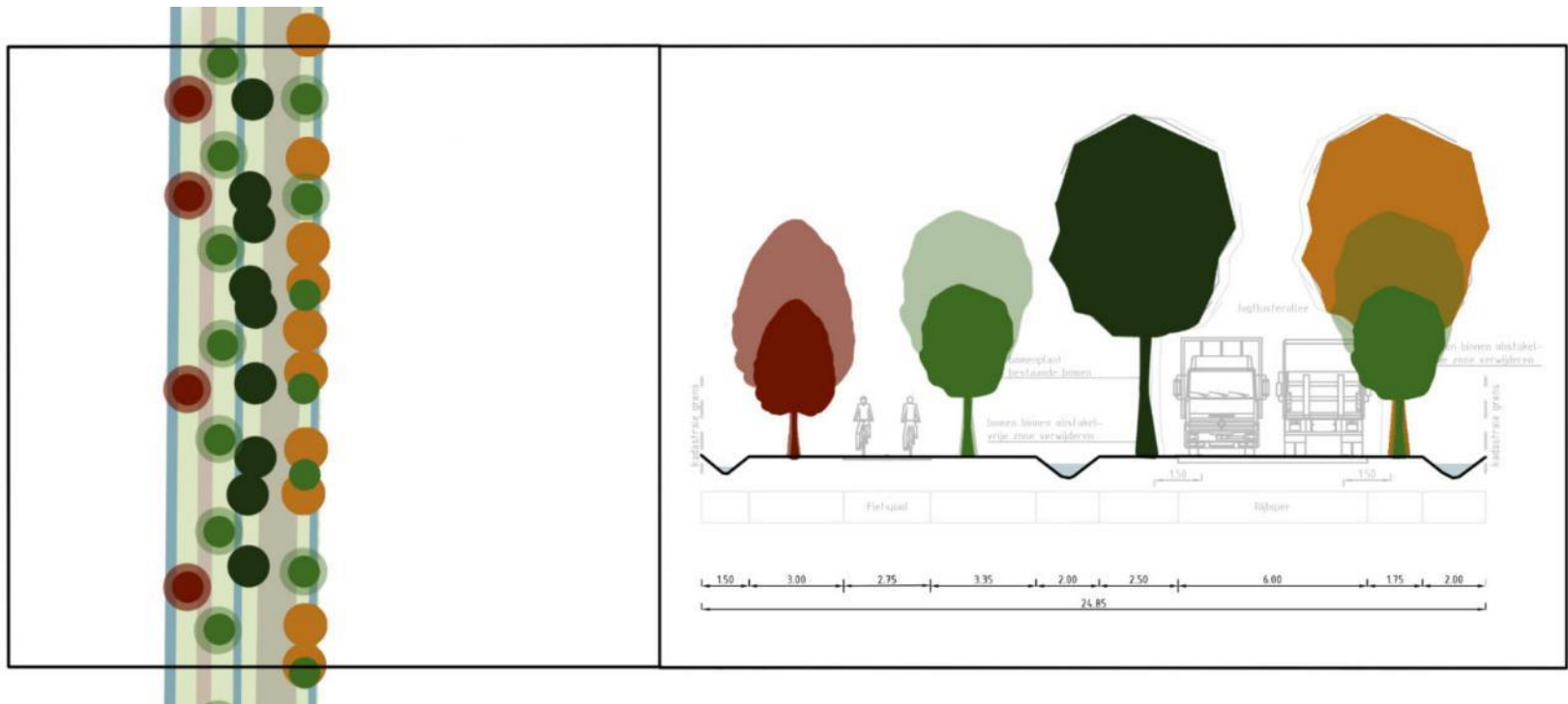

60 groeimodel aanplant beide zijden fietspad

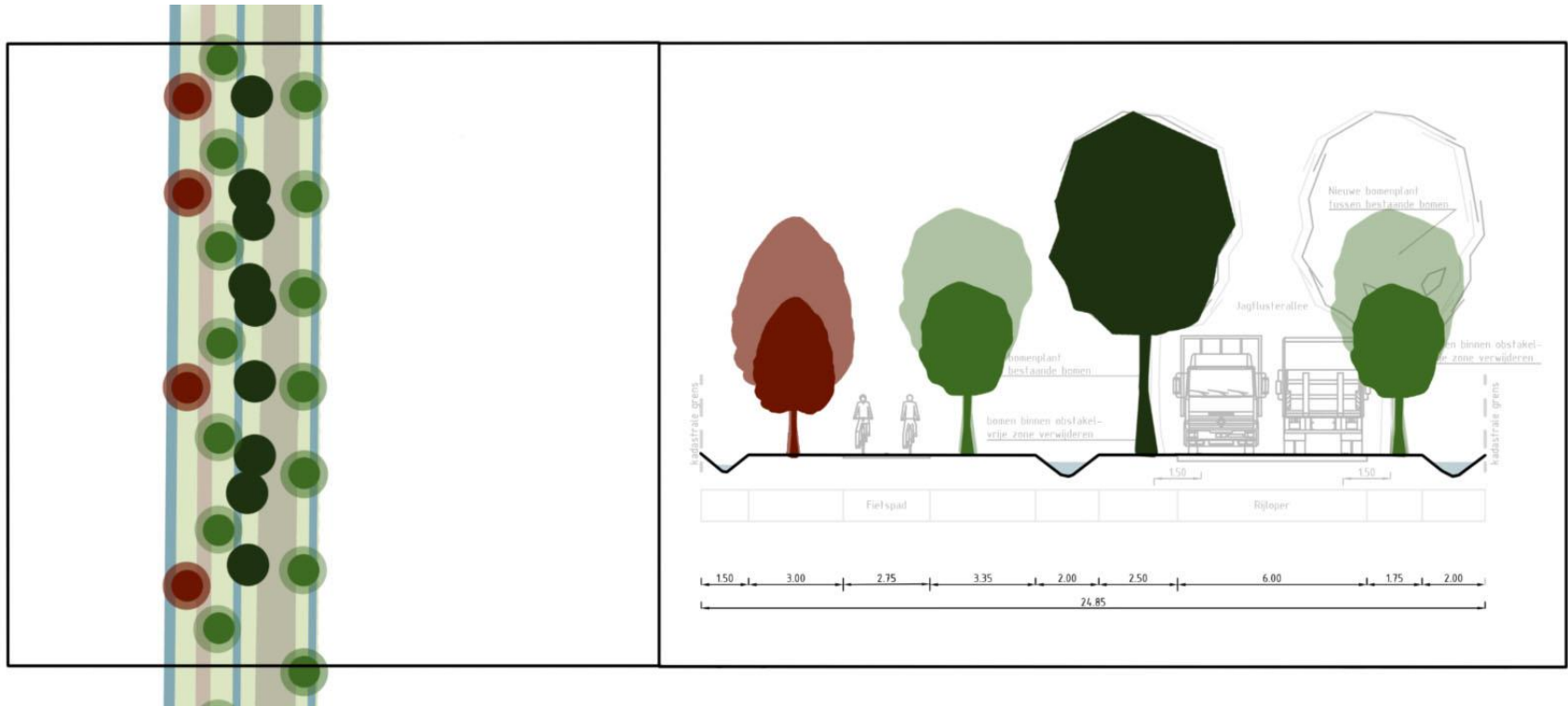
(eik* (iep en beuk zijn als soorten ook mogelijk voor laanaanplant), berk, lijsterbes, els)

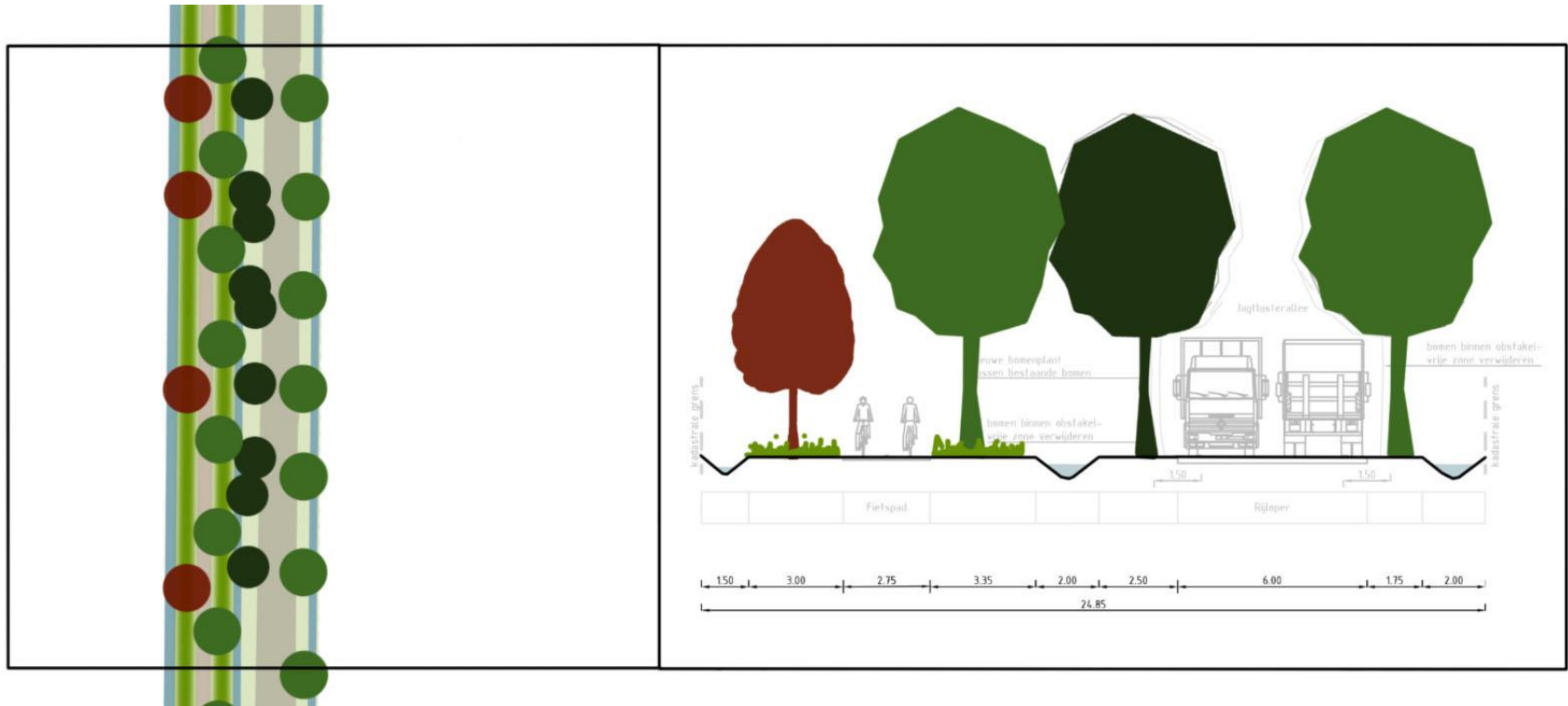
60 groeimodel kap Amerikaanse eik

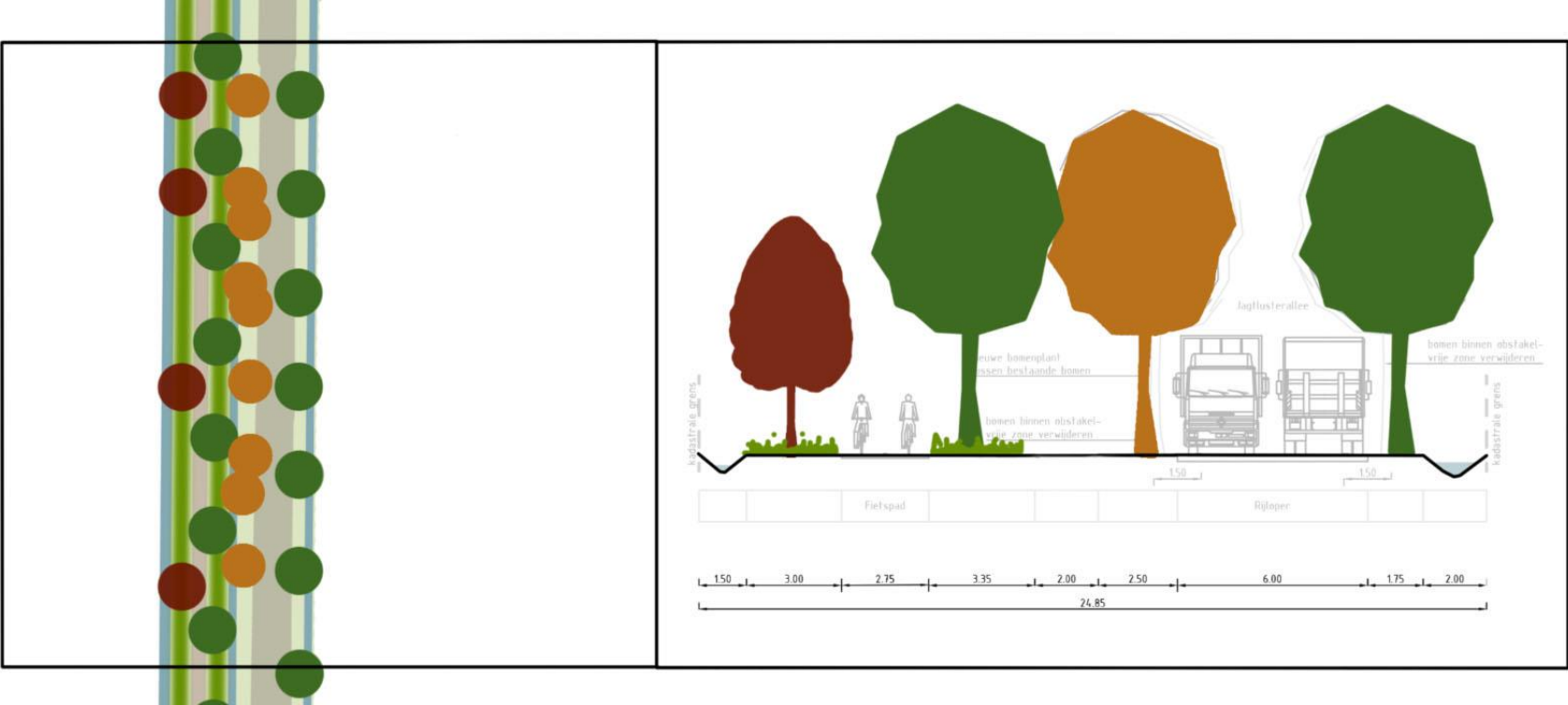
60 groeimodel tussenfase

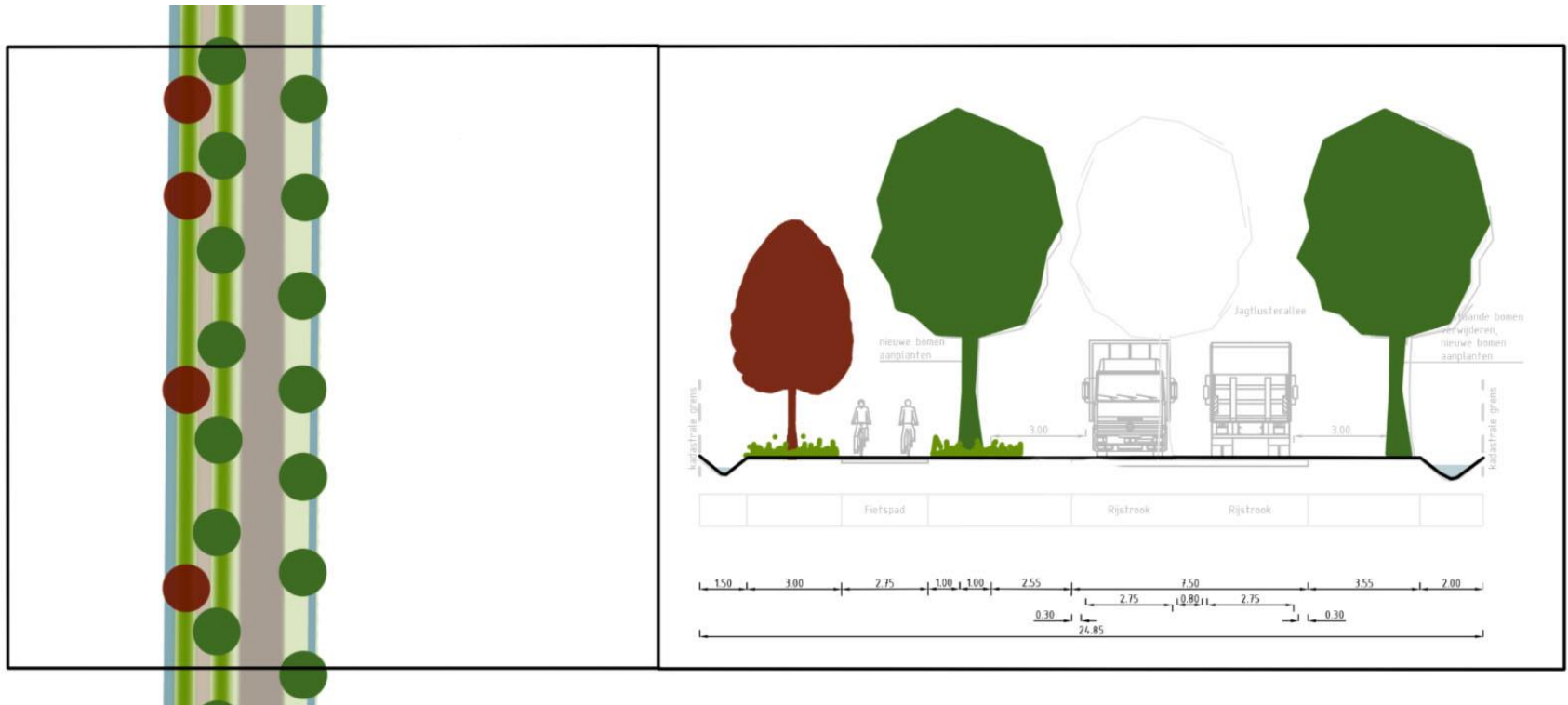
60 groeimodel keuzemoment

60 groeimodel kap inlandse eik

60 groeimodel eindbeeld

60 groeimodel

- 60+
  - gefaseerde kap heeft meer draagvlak
  - koesteren waarden historie en beleving
  - positief voor natuurwaarden
  - = groei naar 80 variant
  - keuzemoment flexibel
  - groeimodel 60 geeft meer gevarieerd beeld dan direct 80

9 Binnen de bebouwde kom

Rollecate

herkenbaarheid van de allee versterken door aanplant enkele solitaire bomen (beuk)

vanwege de kleinschaligheid van het lint bestaande profiel binnen bebouwde kom zo veel mogelijk handhaven

Meeleweg- Zandspeur 60

vanwege de kleinschaligheid van het lint
bestaande profiel binnen bebouwde kom zo
veel mogelijk handhaven

Ruitenveen

vanwege de kleinschaligheid van het lint
bestaande profiel binnen bebouwde kom
zo veel mogelijk handhaven

Jagtclusterallee voorjaar 2017